
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

בריאות ומגדר - היבטים רפואיים וחברתיים של בריאות הנשים -
96351

תאריך עדכון אחרון 30-08-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 1

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: רפואה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: עין כרם

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אלכס גורל

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: gural@hadassah.org.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:
ד"ר עדי פינקלשטיין

תאור כללי של הקורס:

טענתן של חוקרות פמיניסטיות היא כי בריאות פיסית ובריאות נפשית של נשים אינה נגזרת רק מגורמים ביולוגי, אלא מושפעת גם מגורמים חברתיים כגון עולם העבודה, מצב כלכלי, ציפיות חברתיות ונורמות תרבותיות (לב-ויזל ושות', 2005). בקורס נדון בשאלות- כיצד משפיעות נורמות, ציפיות ומוסכמות באשר לנשים על בריאותן הפיסית והנפשית? כיצד תפיסות מגדריות מעצבות את הפרקטיקה הרפואית ואת החשיבה המדעית?

מטרות הקורס:

מטרת הקורס לפתוח בפני הסטודנטים/ות צוהר לתחום המחקר בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של הבריאות, ולהכיר כמה מהנושאים המרכזיים של המחקר בתחום העוסק בבריאות נשים. דגש מיוחד נשים על דוגמאות רלוונטיות לחברה ולתרבות בישראל. נתייחס בשיעורים גם לסוגיות חברתיות ותרבותיות בהקשר לבריאות ובריאות נפשית של גברים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיום הקורס הסטודנטים/ות:

1. יכירו מושגי יסוד בתחום של בריאות ומגדר.
2. יהיו מסוגלים לנתח באופן ביקורתי טקסט תיאורטי העוסק בבריאות ומגדר.
3. ידעו לזהות את ההקשרים החברתיים, התרבותיים והמערכתיים-ממסדיים בישראל בנושא בריאות נשים.
4. יטמיעו חשיבה מגדרית בהמשך לימודיהם הקליניים.

דרישות נוכחות (%) :
100%

שיטת ההוראה בקורס: למידה בקבוצות; הוראה פרונטלית;

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. פתיחה: היבטים חברתיים ותרבותיים בבריאות נשים.
2. בריאות נפשית והתפקיד הטיפולי
3. מיניות ופרייון
4. משטור גוף
5. נשים מאוכלוסיות מוחלשות.
6. היבטים מגדריים ברפואה
7. נשים בעולם הרפואה והמדע

חומר חובה לקריאה:

מומלץ לקרוא את הפריטים הבאים:

*אורטנר, ש. [1974] (2007) "האם היחס בין הנשי לגברי הוא כמו היחס שבין הטבע לתרבות?" בתוך: ינאי, נ., אלאור, ת., לובין, א., נווה, ח. ועמילאל-האוזר, ת. דרכים לחשיבה פמיניסטית - מבוא ללימודי מגדר: מקראה. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 25 - 44.
*פינקלשטיין, ע. (2014). 'אנחנו חיים בעולם האין': נשים חולות מדברות מתוך סבל גופני על עמימות רפואית והכחשה חברתית. סוציולוגיה ישראלית טו(2). 389 - 415.
*צוות המשימה לקידום מעמד הנשים ברפואה בישראל דין וחשבון. מאי, 2015. הסתדרות הרופאים בישראל (פתוח באינטרנט). עמ' 10 - 32.
Connell, R. (2010). Gender, health and theory: Conceptualizing the issue, in local and world perspective. *Social, Science & Medicine*, 74, 1675 - 1683.
Remennick, L and Raanan, O. (2000). Institutional and attitudinal factors involved in higher mortality of Israeli women after coronary bypass surgery: Another case of gender bias. *Health* 4(4), 455-478.

וכן גיליון מיוחד שהוקדש לנשים ורפואה:

Lancet, February 2019, Volume 393, ISSUE 10171.

פרטי קריאה ספציפיים לכל מחזור (א+ב) ימסרו בתחילת הקורס.

חומר לקריאה נוספת:

יימסר בתחילת הסמסטר.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 5 %
הגשת עבודה 50 %
הגשת תרגילים 45 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

1. עמידה בלוחות הזמנים: חריגה ללא קבלת אישור מראש מהמרצה עלול לגרור הורדה של 10% מהציון הסופי בקורס.
2. נא לכבות מכשירים ניידים או להעביר למצב "שקט" עם תחילת השיעור. המרצה שומרת לעצמה את הזכות להוריד 10% מהציון על כל חריגה בנושא.
3. מקסימום סטודנטים וסטודנטים בקורס: 18.

4. המרצה שומרת לעצמה את הזכות לערוך שינויים בסילבוס. על כל שינוי תבוא הודעה בכתה. על הסטודנטים/ות לעקוב ולהתעדכן.